

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Криміналістичне слідознавство»

Кафедра криміналістичного забезпечення та судових експертиз ННІ № 2 НАВС

Статус дисципліни: вибіркова
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти: бакалавр
Форми здобуття вищої освіти: денна
Мова викладання: українська
Навчальний рік: 2025/2026 н. р.
Форма підсумкового контролю: залік

Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічного працівника, який веде дисципліну, науковий ступінь, вчене звання, посада
профайл викладача

Олексій ВОЛОШИН – ст. викладач кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз ННІ № 2 НАВС;

Контактний телефон
Електронна адреса
Розклад навчальних занять
Консультації

066-734-45-59;
ovolochyn@ukr.net
Відповідно до графіку освітнього процесу

Очні: щодня з 14.00 до 16.30 год. відповідно до графіка чергувань кафедри
Онлайн: електронною поштою
kkzse_nni2@naiau.kiev.ua,
praktika_nni@ukr.net,
ovolochyn@ukr.net,
пн-пт з 9:00 до 16:00

Сторінка дистанційного курсу

<https://dn.naiu.kiev.ua/course/view.php?id=3354>

Стислий опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни є отримання здобувачами системи знань про механізм вчинення злочину, виявлення, фіксації, вилучення, проведення попереднього дослідження матеріальних слідів під час проведення слідчих (розшукових) дій.

Тривалість: кількість кредитів ECTS– 3; загальна кількість годин – 90; аудиторна кількість годин – 44; самостійна робота – 46.

Форми та методи навчання – денна; словесні (лекція, розповідь-пояснення), наочні (пояснювально-ілюстративний, демонстрація); практичні методи (репродуктивний метод; частково-пошуковий метод; дослідницький метод, інтерактивні (дискусія); робота за індивідуальними завданнями.

Практичні заняття проводяться двома науково-педагогічними працівниками, оскільки, з врахуванням специфіки відпрацювання практичних завдань з використанням можливостей спеціалізованих навчальних аудиторій з інсценованою слідовою картиною кримінальних правопорушень (експертна ситуація з відповідним навчальним об'єктом), навчальна група завчасно поділяється на дві підгрупи.

Поточний контроль. Поточний контроль здійснюється шляхом оцінювання усних відповідей щодо проблем для обговорення, передбачених планом практичних занять, робота за індивідуальними завданнями; групові завдання, що передбачають розв'язання або підготовку проблемних ситуацій, а також шляхом: проведення експрес-опитувань, тестування, підготовки доповідей і рефератів; оцінювання виконання контрольної роботи, передбаченої планом практичного заняття. При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань здобувачів і вміння застосовувати їх на практиці.

Підсумковий контроль: усне та письмове опитування.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Структура білета передбачає одне теоретичне питання та ситуаційне завдання. Залік проводиться з відпрацюванням ситуаційного завдання з використанням можливостей навчально-тренувальних полігонів, спеціалізованих аудиторій за місцем дислокації навчальних підрозділів.

Методи підсумкового контролю: усна відповідь або тестування.

При підсумковому контролі застосовується 100-бальна шкала оцінювання, а також національна система (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та система ECTS (A, B, C, D, E, FX, F)

Пререквізити: «Філософія права», «Юридична Логіка», «Теорія держави та права», «Кримінальний процес», «Криміналістика», «Криміналістична фотографія та відеозапис».

Постреквізити: «Криміналістичне зброїзнавство».

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання («hard skills»)

Програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач

для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра за спеціальністю 081 «Право»

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

РН 16. Використовувати комп'ютерні програми, необхідні у правничій діяльності.

РН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ

Структура навчальної дисципліни та тематика навчальних занять

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Тема 1. Загальні положення криміналістичного слідознавства	<p>семінарське заняття: індивідуальні та групові завдання.</p> <p>Методи частково-пошукові, активні та інтерактивні,</p> <p>Самостійна та індивідуальна робота</p> <p style="text-align: center;"><i>семінарське заняття</i></p> <p>Етапи становлення та розвитку криміналістичного слідознавства.</p> <p>Наукові основи криміналістичного слідознавства.</p> <p>Класифікація слідів кримінального правопорушення та механізм їх утворення.</p> <p>Основні правила виявлення, фіксації, вилучення та упакування слідів-відображень.</p>	<p><i>Опрацювати та відобразити у конспекті відповіді на такі питання:</i></p> <p>Наукові передумови становлення та розвитку криміналістичного слідознавства.</p> <p>Сучасний стан та перспективи розвитку криміналістичного слідознавства .</p> <p>Класифікація об'єктів криміналістичного слідознавства та їх особливості.</p> <p>Особливості виявлення, фіксації та вилучення об'єктів криміналістичного слідознавства у ході огляду місця події.</p> <p>Технічні, фізичні і хімічні засоби та матеріали, які використовуються для виявлення, фіксації та вилучення слідів.</p> <p>Роль слідів та об'єктів у досудовому та судовому розслідуванні.</p> <p><i>Теми рефератів:</i></p> <p>Наукові передумови становлення та розвитку криміналістичного слідознавства</p>

		Сучасний стан та перспективи розвитку криміналістичного слідознавства
<p>Тема 2. Сліди рук. Сліди шкіряного покриву голови та зубів людини</p>	<p>Лекційне заняття семінарське та практичні заняття: індивідуальні та групові завдання. Методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, Самостійна та індивідуальна робота</p> <p><i>семінарське заняття</i> Механізм утворення потожирових слідів людини, шкіряного покриву та зубів людини. Види слідів рук, шкіряного покриву та зубів людини. Методи виявлення слідів рук, шкіряного покриву та зубів людини. Особливості виявлення слідів рук, шкіряного покриву та зубів людини на різних поверхнях. Послідовність застосування різних засобів і методів виявлення та вилучення слідів рук, шкіряного покриву та зубів людини на різних поверхнях.</p> <p><i>практичне заняття 2.1.</i> Сліди рук. Теоретична частина: Збереження потожирових слідів рук. Механізм утворення слідів шкіряного покриву людини. Моделювання на місці події при пошуку слідів рук, шкіряного покриву голови та зубів людини. Порядок поводження з предметами-слідоносцями при їх огляді. Практична частина: 1. Виявлення, фіксація слідів рук, шкіряного покриву (губ, носа чола тощо), зубів людини. 2. Описати виявлені сліди рук, шкіряного покриву (губ, носа чола тощо), зубів людини у вигляді фрагменту протоколу огляду місця події. Вирішення тестових завдань за темою. Робота над помилками.</p> <p><i>практичне заняття 2.2.</i> Сліди шкіряного покриву голови та</p>	<p><i>Опрацювати та відобразити у конспекті відповіді на такі питання:</i> Історія розвитку, формування і становлення вчення про сліди. Механізм утворення слідів і їх класифікація. Ситуаційні дослідження слідів людини. Попередній аналіз та оцінка інформативності слідів людини. <i>Теми рефератів:</i> Історія розвитку, формування і становлення вчення про сліди. Чому в криміналістиці важливе значення приділяється слідам шкіряного покриву людини. Механізм утворення слідів і їх класифікація. Ситуаційні дослідження слідів людини. Попередній аналіз та оцінка інформативності слідів людини.</p>

	<p>слідів зубів.</p> <p>Теоретична частина:</p> <p>Моделювання на місці події при пошуку слідів шкіряного покриву голови та зубів людини.</p> <p>Порядок поводження з предметами-слідоносцями при їх огляді.</p> <p>Послідовність застосування різних засобів і методів виявлення та вилучення слідів рук, шкіряного покриву та зубів людини на різних поверхнях.</p> <p>Практична частина:</p> <p>Способи вилучення (з предметом носієм, на дактилоплівку тощо) і пакування слідів рук.</p> <p>Вилучення і пакування слідів зубів.</p> <p>Правила опису слідів рук, шкіряного покриву (губ, носа чола тощо), зубів людини на місці події.</p> <p>Вирішення тестових завдань за темою.</p> <p>3. Робота над помилками.</p>	
<p>Тема 3. Сліди ніг та взуття людини</p>	<p>Лекційне заняття семинарське та практичні заняття: індивідуальні та групові завдання.</p> <p>Методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, Самостійна та індивідуальна робота</p> <p><i>семинарського заняття</i></p> <p>Сліди ніг та взуття людини. Фотографування слідів ніг. Виготовлення зліпків. Ознаки, які відображаються в слідах ніг і взуття.</p> <p><i>практичне заняття</i></p> <p>Теоретична частина:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види слідів взуття 2. Особливості виявлення, фіксації та вилучення слідів босих ніг 3. Вилучення і упакування слідів взуття 4. Попереднє дослідження слідів взуття, слідів босих ніг на місці події 5. Правила опису слідів слідів взуття, слідів босих ніг на місці події <p>Практична частина:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фіксація слідів взуття за допомогою наданих техніко-криміналістичних засобів. 	<p><i>Опрацювати та відобразити у конспекті відповіді на такі питання:</i></p> <p>Особливості будови підшви стопи та низу взуття. Механізм утворення слідів ніг людини і взуття. Способи виявлення та фіксації слідів ніг та взуття на різних поверхнях. Технічні засоби та матеріали, що використовуються для вилучення слідів ніг та взуття. Використання колекцій слідів ніг та взуття для встановлення особи.</p> <p><i>Теми рефератів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація слідів людини та їх значення для встановлення особи злочинця.

	<p>2. Особливості виявлення, фіксації та вилучення слідів взуття. Вилучити і упакувати гіпсові зліпки.</p> <p>3. Описати виявлені сліди взуття, сліди босих ніг, слідів взуття (виготовлення гіпсових зліпків) на місці події у вигляді фрагменту протоколу огляду місця події.</p> <p>4. Вирішення тестових завдань за темою</p> <p>5. Робота над помилками.</p>	
<p>Тема 4. Сліди транспортних засобів.</p>	<p>Лекційне заняття практичне заняття: індивідуальні та групові завдання. Методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, Самостійна та індивідуальна робота</p> <p><i>практичне заняття</i> Теоретична частина: Механізм утворення слідів шин транспортних засобів. Алгоритм огляду слідів транспортних засобів і вивчення їх елементів. Виявлення слідів транспортних засобів на місці події. Способи фіксації та вилучення слідів транспортних засобів на місці події. Попереднє дослідження слідів транспортних засобів. Практична частина: Провести огляду слідів транспортних засобів і вивчення їх елементів. За допомогою масштабної лінійки провести вимірювання сліду шини (розміри бігової доріжки, розміри окремих елементів протектору). Визначити: механізм утворення слідів шин транспортних засобів (котіння, гальмування, занос, юз, ковзання, поворот, розворот тощо); які особливості відображення у слідах шин транспортних засобів зношених чи пошкоджених елементів протектора, відшарування корду чи навареної гуми, встановлених зимових шипів; включення сторонніх предметів тощо. Сфотографувати та вилучити гіпсовий зліпок сліду шини. Зробити опис сліду шини. Вирішення тестових завдань за темою.</p>	<p><i>Опрацювати та відобразити у конспекті відповіді на такі питання:</i> Сліди транспортних засобів – об’єкти трасологічного дослідження. Методика попереднього дослідження слідів транспортних засобів на місці події. <i>Теми рефератів:</i> Сліди транспортних засобів – об’єкти трасологічного дослідження. Методика попереднього дослідження слідів транспортних засобів на місці події. Особливості огляду, фіксації та вилучення слідів шин транспортних засобів.</p>

<p>Тема 4. Сліди знарядь зламу та інструментів</p>	<p>практичне заняття: індивідуальні та групові завдання. Методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, Самостійна та індивідуальна робота</p> <p><i>практичне заняття</i> Теоретична частина: Поняття слідів знарядь зламу, механізм їх утворення та класифікація. Способи фіксації та вилучення слідів знарядь зламу на місці події. Попереднє дослідження слідів знарядь зламу. Фронтальний, зустрічний та робочий кути. Їх вплив на характер і ступінь виразності загальних та окремих ознак в слідах. Фіксація та вилучення слідів знаряддя зламу. Практична частина: Оглянути запропоновані сліди знаряддя зламу на фрагментах перешкоди (дерев'яних брусках шляхом затискання у лещатах дерев'яного бруска та робочої частини інструмента). Оглянути знаряддя зламу, яким було залишені сліди. Здійснити фотозйомку та попереднє дослідження. Зробити опис у вигляді фрагменту протоколу огляду місця події запропонованих слідів знарядь зламу та інструментів. Вирішення тестових завдань за темою.</p>	<p><i>Опрацювати та відобразити у конспекті відповіді на такі питання:</i> Попереднє трасологічне дослідженням слідів знарядь зламу та інструментів Вплив фронтального та зустрічного кута на ступінь відображення робочої частини знаряддя зламу на перешкодах. <i>Теми рефератів:</i> Знаряддя зламу та інструменти – об'єкти трасологічного дослідження. Методика попереднього дослідження слідів знарядь зламу та інструментів на місці події. Криміналістичне значення слідів знарядь зламу та інструментів. Можливості встановлення групової приналежності знарядь зламу, інструментів та предметів на місці події.</p>
<p>Тема 6. Сліди пошкодження одягу</p>	<p>Самостійна та індивідуальна робота</p>	<p>Опрацювати та відобразити у конспекті відповіді на такі питання: Фіксація, вилучення та попереднє дослідження слідів пошкоджень на одязі. Особливості будови матеріалів одягу як слідосприймаючого об'єкта. <i>Теми рефератів:</i> Поняття і класифікація пош-</p>

		<p>коджень на одязі. Механізм утворення і класифікація слідів одягу. Поняття і класифікація пошкоджень на одязі. Механізм утворення і класифікація слідів одягу.</p>
<p>Тема 7. Отримання інформації про зовнішність людини</p>	<p>практичне заняття: індивідуальні та групові завдання. Методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, Самостійна та індивідуальна робота</p> <p><i>практичне заняття</i> Теоретична частина: Використання словесного портрета в розслідуванні кримінальних правопорушень. Принципи і правила складання словесного портрета. Суб'єктивний портрет та його види. Ознаки зовнішності людини і механізм їх відображення при вчиненні злочину Практична частина: Описати зовнішній вигляд за методом словесного портрету людини. Скласти опис зовнішнього вигляду людини, зображеної на фотографії, користуючись вибірковою схемою. Вирішення тестових завдань за темою. Робота над помилками.</p>	<p><i>Опрацювати та відобразити у конспекті відповіді на такі питання:</i> Ознаки зовнішності людини і механізм їх відображення при вчиненні кримінального правопорушення. Класифікація і методика опису ознак зовнішності людини. Внесення даних про зовнішність особи в автоматизовані інформаційної -пошукової системи для криманалістичної реєстрації. <i>Теми рефератів:</i> Збирання і використання джерел інформації про зовнішній вигляд людини. Використання словесного портрета в розслідуванні кримінальних правопорушень. Сучасні технології об'єктивного відображення зовнішності шляхом фотографування, відеозапису, виготовлення масок та зліпків. Ознаки зовнішності людини і механізм їх відображення при вчиненні злочину Збирання і використання джерел інформації про зовнішній вигляд людини. Використання словесного портрета в розслідуванні кримінальних правопорушень. Сучасні технології об'єктивного відображення зовнішності шляхом фотографування, відеозапису, виготовлення масок та зліпків. Ознаки зовнішності людини і механізм їх відображення при вчиненні злочину</p>
<p>Тема 8. Сліди вогнепальної і холод-</p>	<p>Лекційне заняття Семінарське та практичне заняття:</p>	<p><i>Опрацювати та відобразити у конспекті відповіді на такі</i></p>

<p>ної зброї</p>	<p>індивідуальні та групові завдання. Методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, Самостійна та індивідуальна робота</p> <p><i>семінарське заняття</i> Сліди вогнепальної зброї та механізм їх утворення. Прийоми використання слідів вогнепальної зброї для встановлення її групової належності і вирішення інших криміналістичних завдань. Поняття слідів холодної зброї і механізм їх утворення. Використання слідів холодної зброї для одержання інформації про кримінальне правопорушення.</p> <p><i>практичне заняття</i> Теоретична частин: Попереднє дослідження слідів вогнепальної зброї на місці події: Попереднє дослідження слідів холодної зброї на місці події. Практична частина: Порядок встановлення місця знаходження злочинця в момент пострілу. Огляд місця події, пов'язаної з використанням вогнепальної зброї. Фотофіксація виявлених гільз. Виконати опис виявлених слідів зброї на кулях та гільзах у вигляді фрагменту протоколу ОМП. Вилучити гільзи та упакувати вилучені гільзи (різні способи).</p>	<p><i>питання:</i> Попереднє дослідження слідів вогнепальної зброї на місці події Попереднє дослідження слідів холодної зброї на місці події. Описання та фотографування слідів вогнепальної та холодної зброї. <i>Теми рефератів:</i> Визначення належності патронів до боеприпасів, встановлення їх виду за гільзами і кулями, стріляними із нарізної зброї</p>
<p>Тема 9. Сліди та об'єкти біологічного походження</p>	<p>Лекційне заняття Семінарське та практичне заняття: індивідуальні та групові завдання. Методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, Самостійна та індивідуальна робота</p> <p><i>семінарське заняття</i> Сліди та об'єкти біологічного походження Підготовка матеріалів для судово-біологічної експертизи Можливості криміналістичного дослідження слідів крові, біологічної тканини та виділень організму людини</p>	<p><i>Опрацювати та відобразити у конспекті відповіді на такі питання:</i> Особливості виявлення слідів біологічного походження. Привила фіксації слідів біологічного походження. Особливості виявлення та попереднє дослідження слідів біологічного походження при огляді місця події. <i>Теми рефератів:</i> Способи вилучення та вимоги щодо упаковки слідів біологічного походження. Збереження слідів біологічного походження при прове-</p>

	<p><i>практичне заняття</i> Теоретична частина: Поняття та значення сліди біологічного походження. Класифікація слідів біологічного походження. Практична частина: Методи та засоби виявлення слідів біологічного походження (крові, волосся, нігтів, поту, слини тощо): візуально, за допомогою збільшувальних приладів, за допомогою хімічних реактивів, з використанням УФ-променів. Фіксація та вилучення слідів біологічного походження. Види слідів крові та механізм утворення, здійснення їх експрес-досліджень. Описати запропоновані об'єкти біологічного походження (кров, волосся, нігті, піт, слина тощо) у вигляді фрагменту протоколу огляду місця події. Вирішення тестових завдань за темою. Робота над помилками.</p>	<p>денні слідчих (розшукових) дій.</p>
<p>Тема 11. Мікрооб'єкти як джерело криміналістичної інформації</p>	<p>практичне заняття: індивідуальні та групові завдання. Методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, Самостійна та індивідуальна робота</p> <p><i>практичне заняття</i> Теоретична частина: Поняття та класифікація мікрооб'єктів, мікрослідів та мікрочастинок. Методи фіксації мікрооб'єктів Правила та методи вилучення мікрооб'єктів. Можливості попереднього криміналістичного дослідження мікрооб'єктів на місці події. Практична частина: Виявлення мікрооб'єктів з використанням фізичних методів оптичних приладів, альтернативних джерел освітлення, ультрафіолетових та інфрачервоних освітлювачів, металошукачів, ебонітових паличок тощо). Вилучення мікрооб'єктів за допомогою мікропилососів, липких стрічок;</p>	<p><i>Опрацювати та відобразити у конспекті відповіді на такі питання:</i> Поняття та класифікація мікрооб'єктів, мікрослідів та мікрочастинок Методи фіксації мікрооб'єктів. Правила та методи вилучення мікрооб'єктів. <i>Теми рефератів:</i> Можливості попереднього криміналістичного дослідження мікрооб'єктів на місці події.</p>

	<p>мікропіпеток, інших інструментів для роботи з мікрооб'єктами.</p> <p>Пакування мікрооб'єктів в скляні пробірки з притертими пробками, щільні пластикові пакети та контейнери тощо.</p> <p>Відбір зразків мікрооб'єктів з об'єктом носієм.</p> <p>Описати мікрооб'єкт у вигляді фрагменту протоколу огляду місця події.</p>	
Тема 11. Сліди одорологічного походження	<p>практичне заняття: індивідуальні та групові завдання.</p> <p>Методи частково-пошукові, активні та інтерактивні,</p> <p>Самостійна та індивідуальна робота</p> <p><i>практичне заняття</i></p> <p>Теоретична частина:</p> <p>Поняття, види та властивості слідів запаху. Джерела слідів запаху. Криміналістичні властивості одорологічних слідів.</p> <p>Банк даних одорологічної інформації. Використання слідів запаху для ідентифікації особи.</p> <p>Практична частина:</p> <p>Правила поводження з одорологічними слідами на місці події.</p> <p>Складання алгоритму дій на наявність (виявлення) слідів одорологічного походження</p> <p>Застосування одорологічної валізи для фіксації та вилученні слідів одорологічного походження</p> <p>Інформація, яку містять джерела та сліди запаху.</p> <p>Вирішення тестових завдань за темою.</p> <p>Робота над помилками.</p>	<p><i>Опрацювати та відобразити у конспекті відповіді на такі питання:</i></p> <p>Поняття запахових слідів та криміналістичні особливості їх збирання. Виявлення, вилучення, фіксація, пакування запахових слідів на місці події.</p> <p><i>Теми рефератів:</i></p> <p>Застосування службово-розшукових собак для пошуку і встановлення підозрюваних та можливості одорологічних досліджень.</p> <p>Правила виявлення, фіксації та вилучення одорологічних слідів.</p>
Тема 12. Криміналістичне дослідження цифрових (електронних) слідів.	<p>практичне заняття: індивідуальні та групові завдання.</p> <p>Методи частково-пошукові, активні та інтерактивні,</p> <p>Самостійна та індивідуальна робота</p> <p><i>практичного заняття</i></p> <p>Теоретична частина:</p> <p>Поняття та значення криміналістичного дослідження цифрових (електронних) слідів.</p> <p>Сутність і механізм утворення цифрових (електронних) слідів.</p> <p>Класифікація цифрових (електронних)</p>	<p>Опрацювати та відобразити у конспекті відповіді на такі питання:</p> <p>Механізм утворення цифрових (електронних) слідів.</p> <p>Класифікація цифрових (електронних) слідів.</p> <p>Теми доповідей</p> <p>Підготовка та призначення судових експертиз для дослідження цифрових (електронних) слідів.</p> <p>Виявлення, вилучення та дослідження цифрових (елект-</p>

	<p>слідів. Практична частина: Виявлення, вилучення та дослідження цифрових (електронних) слідів.</p>	<p>ронних) слідів.</p>
<p>Тема 13. Сліди звуку як джерело доказової інформації</p>	<p>Самостійна та індивідуальна робота</p>	<p><i>Опрацювати та відобразити у конспекті відповіді на такі питання:</i> Поняття та властивості звукових слідів, джерела звукових слідів. Звукове середовище як відображення місця вчинення кримінального правопорушення. <i>Теми рефератів:</i> Характеристики звукових слідів: динамічний діапазон, частотна смуга, рівень перешкод, відтворюваність. Способи фіксації звуку, прийоми та засоби фіксації звукових слідів. Розподіл сигналів звукозапису за способом перетворення та закріплення енергетичних характеристик сигналів.</p>
<p>Тема 14. Сліди вибуху та пожежі</p>	<p>практичне заняття: індивідуальні та групові завдання. Методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, Самостійна та індивідуальна робота</p> <p><i>практичне заняття</i> Теоретична частина: Правила техніки безпеки при роботі на місці події після вибуху та за наявності вибухового пристрою. Характеристика та класифікація вибухових речовин та назви найбільш поширених їх видів. Класифікація слідів пожежі: сліди нагрівання, закопчування, оплавлення, обвуглення, спопеління. Характеристика вимог щодо виявлення, фіксації, вилучення та пакування об'єктів. Методика вилучення зразків конструктивних матеріалів та залишків легкозаймистих речовин на місці пожежі. Практична частина:</p>	<p><i>Опрацювати та відобразити у конспекті відповіді на такі питання:</i> Загальні положення огляду місця події. Характеристика вибухів, вибухових пристроїв, вибухових речовин та їх залишків. Методика проведення загального огляду місця події. Тактичні основи огляду місця вибуху вибухових матеріалів. Поняття і мета дослідження пожеж. Планування дослідження пожежі. Заходи безпеки при проведенні огляду об'єкту пожежі. <i>Теми рефератів:</i> 1. Особливості виникнення та розвитку пожежі, зони пожежі та їхній вплив на конструктивні матеріали.</p>

	<p>Правила вилучення залишків вибухових речовин. Встановлення типу застосованих вибухових речовин на місці події за допомогою хімічних тестів.</p> <p>Класифікація слідів пожежі: сліди нагрівання, закопчування, оплавлення, обвуглення, спопеління.</p> <p>Визначення джерела підпалу за ступенем термічної дії полум'я на металеві та дерев'яні конструкції на полігоні «Огляд місця пожежі».</p> <p>Описати об'єкт у вигляді фрагменту протоколу огляду місця події.</p>	
<p>Тема 15. Сліди фізичних явищ, сильнодіючих і отруйних речовин, сил та явищ природи</p>	<p>Самостійна та індивідуальна робота</p>	<p><i>Опрацювати та відобразити у конспекті відповіді на такі питання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика сильнодіючих і отруйних речовин як засобу скоєння злочину. 2. Механізм хімічної дії сильнодіючих речовин, сліди їх дії. 3. Характеристика слідів дії кислот. 4. Поняття фізичного явища, його види, які використовуються як засоби вчинення кримінального 5. Характеристика слідів фізичної дії. <p><i>Теми рефератів:</i></p> <p>Класифікація пломб та особливості будови сучасних промбуючих пристроїв.</p> <p>Використання колекцій слідів зламу, вилучених на місцях вчинення злочину</p> <p>Значення та види слідів зламу при проведенні оперативно-розшукових заходів та слідчих (розшукових) дій.</p>

Основні інформаційні джерела

1. Криміналістична техніка: підручник / А. В. Кофанов, О. Л. Кобилянський, О. С. Кофанова, О. В. Літвінова та ін. Книга перша: навчальний посібник. Київ: КИИ, 2006. 456 с.
2. Давидова О. О. Криміналістичні дослідження матеріалів, речовин та виробів: курс лекцій Київ: КНТ, 2008. 340 с.
3. Криміналістика: підручник / [В. В. Пясковський, Ю. М. Чорноус,

А. В. Самодін та ін.]; за заг.ред. В. В. Пясковського. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Філія вид-ва «Право». 2020. 752 с.

4. Дії поліції у разі виявлення зброї та вибухових пристроїв або слідів їх застосування: довідник / кол. авторів; за заг ред. С. С. Чернявського, О. Г. Рувіна, Б. Б. Теплицького. Київ, 2019. 148 с.

5. Коваленко В. В. Застосування науково-технічних засобів спеціалістами при проведенні слідчих дій: монографія. Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2007. 248 с.

6. Разумов Э. А.. Молибога Н. П. Практическое руководство по осмотру места происшествия: теория, тактика, техника : учеб.–практ. пособ. / под ред. И. П. Красюка. Київ: 2015. 750 с.

7. Участь спеціаліста-криміналіста під час проведення окремих слідчих (розшукових) дій: навчальний посібник / Є. Ю. Свобода, А. В. Кофанов, А. В. Самодін та ін. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2018. 432 с. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/16325>

8. Участь спеціаліста в огляді місця події: практичний посібник / кол. авторів; за заг ред. О. Г. Рувіна, Б. Б. Теплицького, С. С. Чернявського. Харків: Фоліо, 2018. 127 с.

9. Шведова О. В. Дактилоскопічні дослідження : курс лекц. Київ : НАВС, 2011. 204 с. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/13816>

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

Обладнання. Для закріплення теоретичних знань та відпрацювання практичних навичок здобувачами вищої освіти бакалавр за темами навчальної дисципліни необхідно використовувати криміналістичну техніку.

Програмне забезпечення.

Під час проведення занять в очному (offline) режимі використовуються наступні засоби програмного забезпечення:

- мультимедійні проєктори, комп'ютери, ноутбуки, інтерактивна дошка.

Під час проведення занять без очної складової в дистанційному режимі (on-line) використовується:

- програмне забезпечення через мережу Інтернет – платформа Zoom

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання здійснюється з дотриманням нормативних документів щодо організації освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ.

Політика щодо академічної доброчесності: <https://www.naiu.kiev.ua/dobrochesnist/>.

Політика щодо відвідування здійснюється з дотриманням нормативних документів щодо організації освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ.

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням нормативних документів щодо організації освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ:

1. Положення про розроблення програм навчальних дисциплін і силабусів у Національній академії внутрішніх справ.

2. Положення про регламентацію забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в НАВС.

3. Інструкція з організації, проведення та підтвердження ліквідації академічних заборгованостей та академічної різниці учасниками освітнього процесу НАВС з використанням елементів дистанційного навчання.

4. Порядок вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти.

5. Положення про змішане навчання в НАВС.

6. Положення про дистанційне навчання в НАВС.

7. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в НАВС.

8. Положення про організацію освітнього процесу в НАВС.

Оцінювання результатів навчання

Накопичення балів з тем за усі види робіт	Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
<i>max 60%</i>	<i>max 40%</i>	<i>max 100%</i>

Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 7	Т 8	Т 10	Т 11	Т 12	Т 14	Самостійна робота	залік	
5	5	5	5	5	5	5	5	5		5	10	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59		Fx	необхідне перескладання
1-34	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

Розробник:

Олексій ВОЛОШИН

Силабус схвалено на засіданні кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз навчально-наукового інституту №2 НАВС
 Протокол від 14.12.2023 року № 8.

Завідувач кафедри

Володимир АТАМАНЧУК